

Grote zorgen over commerciële partij

De Stichting WO2 Sporen en de historische vereniging Oud Wassenaar maken zich grote zorgen over de toekomst van de bunker van Arthur Seyss-Inquart in Wassenaar. Zij plaatsen vraagtekens bij een Haagse projectontwikkelaar die de bunker wil kopen.

Carel van der Velden

Wassenaar

Al in februari van dit jaar zou de schuilplaats van de Duitse nazi en rijkscommissaris op landgoed Clingendael worden overgedragen. Maar als gevolg van juridisch getouwtrek tussen het Rijksvastgoedbedrijf en aspirant-kopers is dit nog altijd niet gebeurd. Volgens de Stichting WO2 Sporen is het daarom een uitgelezen moment om pas op de plaats te maken.

„Op dit moment bevindt zich nog maar één partij in de gunningsfase”, zegt voorzitter Ronald Klomp van WO2 Sporen, een stichting die onder meer een uitgebreide databank met gegevens van 17.000 Haagse oorlogsslachtoffers beheert. „Een commerciële partij met winst oogmerk is voor ons geen passende eigenaar voor Commandopost Clingendael. We praten hier over een monument dat rechtstreeks verbonden is met de Duitse bezetting en de nazi- en oorlogsmisdadiger Arthur Seyss-Inquart. Daarmee is het dader- en herinneringserfgoed.”

De zorgen worden gedeeld door voorzitter Marian van Rossem van de historische vereniging Oud Wassenaar. „Wij vrezen voor een onzekere toekomst”, liet zij tijdens aan de gemeenteraad weten. „Bij een commerciële partij heb je totaal geen grip. Dat hebben we recent gezien bij het Koffiehuisje. Dat monument werd na afloop van een biedingsprocedure door de nieuwe

◀ **Commandopost Clingendael, beter bekend als de bunker van Seyss-Inquart.**

FOTO FRANK JANSEN

eigenaar vrolijk doorverkocht. Wij begrijpen niet dat de commandobunker niet aan een nationale monumentenorganisatie wordt overgedragen.”

De als grote boerderij gecamoufleerde bunker is een tastbare herinnering aan de Duitse bezettingstijd. Tegelijkertijd is het een plek die pijnlijke herinneringen kan oproepen. Na de oorlog was het gebouw in gebruik als commando- en communicatiecentrum van de Nederlandse defensie.

Neonazi's

Acht jaar geleden poogde het Rijksvastgoedbedrijf de leegstaande bunker reeds bij opbod te verkopen. De Tweede Kamer stak er toen een stokje voor, mede uit vrees dat het een ontmoetingsplek voor neonazi's zou kunnen worden. De regering kreeg de opdracht om eerst met een visie en een actieplan te komen voor het beheer, behoud en

het tonen aan een breed publiek van erfgoed en archeologie uit de Tweede Wereldoorlog.

Vorig jaar startte de verkoopprocedure alsnog. Een selectiecommissie beoordeelde de biedingen. Als belangrijk criterium geldt, dat de bestemming rekening houdt met de beladen geschiedenis. Ook dient de bunker een museale, educatieve of culturele invulling te krijgen.

De procedure verliep bepaald niet geruisloos. Zo diende de Haagse Silvia Hendriks een klacht in bij het Rijksvastgoedbedrijf nadat zij was afgevalen in de selectieprocedure. Volgens haar had een andere gegadigde zich niet aan de regels gehouden door de geheimhouding te schenden. Ze doelde op het instituut Clingendael, dat samen met het Atlantikwall Museum en de maatschappelijke onderneming BOEi naar buiten was getreden met een plan voor de commandobunker. Het gebouw zou in hun visie een plek voor reflectie, historie en het internationaal recht moeten worden.

BOEi werd gediskwalificeerd, waarna de vastgoedondernemer de winnaar van het gevecht om de bunker lijkt te worden. Zo ver is het echter nog niet. Maandag dient in Den Haag een rechtszaak waarin BOEi eist dat de biedingsprocedure wordt heropend.

Begrijpen niet dat de bunker niet aan een nationale organisatie wordt overgedragen

– Marian van Rossem